

MAPOVANIE DÁŽĎOVNÍKA TMAVÉHO

Pokyny k mapovaniu a zaznamenávaniu údajov z terénu

Pokyny

Vážený mapovateľ, k zabezpečeniu ochrany dážd'ovníka tmavého je potrebné získať údaje o výskyte tohto druhu, ako aj ďalšie technické údaje a dáta o krajinej štruktúre hniezdného biotopu. Preto Vás prosíme okrem zaznamenávania počtu pozorovaných jedincov aj o zaznamenávanie nasledovných údajov do mapovacieho formulára:

Prosíme o sledovanie a zaznamenanie nasledovných údajov:

- stav paneláka, či je zateplený, nezateplený, či sú na danom paneláku vetracie otvory, škáry
- orientáciu steny s hniezdiacimi vtákmi voči svetovým stranám
- krajinnú štruktúru v bezprostrednom okolí hniezdisk dážd'ovníkov (cca do 50 m), a to s ohľadom najmä na to, aké prvky v okolí prevládajú: solitérne dreviny, zoskupenie stromov, sídlisková zeleň, parčík, park, trávnatá plocha, vodná plocha, väčšie vybetónované resp. vyasfaltované plochy (mimo ciest a chodníkov)

Parameter	Popis stavu hniezdného biotopu	Skratka pre zápis do formulára
čas	Vypisujte vo formáte napr. 7:00-9:00, 19:00-21:00. Mapovať treba podľa možnosti v ranných a večerných hodinách, v prípade mapovania cez deň je vhodné mapovanie zopakovať vo večerných hodinách aspoň na potenciálnych hniezdiskách (stav a typ hniezdného biotopu v kategórii NO, NŠ alebo NOŠ). Na najvýznamnejších zistených hniezdiskách dážd'ovníkov je vhodné mapovanie zopakovať v ranných i vo večerných hodinách. Množstvo jedincov v blízkosti hniezdiska počas dňa kolíše, najviac ich býva navečer, tzn. dá sa vtedy presnejšie určiť ich počet. Ráno je zase možné častejšie pozorovať zalietávanie dážd'ovníkov do hniezdných otvorov, tzn. dá sa lepšie zistiť, kde presne hniezdia.	vypísať
počasie	Teplota, oblačnosť, vietor (mapovať treba pokiaľ možno pri dobrom počasí, tzn. teplo, bezvetrie alebo len slabý vietor, bez dažďa)	vypísať
lokalita	Názov obce, mesta, mestskej časti	vypísať
ulica	Názov ulice	vypísať
číslo domu	Orientačné číslo (OČ), pri domoch s potvrdeným alebo predpokladaným hniezdením dážd'ovníkov aj popisné číslo (PČ). Orientačné čísla sú po sebe idúce čísla (na jednej strane ulice párne, na druhej nepárne), narastajú zvyčajne v smere od stredu mesta k okrajom. Popisné čísla sú tie druhé, v mestách sú zvyčajne väčšie ako orientačné, menia sa nepravidelne.	vypísať
Správca budovy	Pre účinnú ochranu dážd'ovníkov je nevyhnutné poznať správcu budovy. Vyplňte názov správcu budovy, t.j.	vypísať

	bytového alebo správcovského družstva (spoločnosti), čo nám pomôže pri riešení zabezpečenia ochrany dážďovníkov v prípade zateplovania budov. Do poznámky uveďte celý názov, presnú adresu, číslo telefonu, e-mail, web – tieto údaje niekedy bývajú uvedené na bráne. Ak sa správca opakuje pri viacerých domoch - vchodoch, pri ďalších zápisoch stačí uviesť skratku názvu. Pozor, niekedy môžu mať aj dva susedné vchody v jednom dome rôznych správcov.	
Stav a typ hniezdného biotopu	Panelák nie je zateplený, má nezakryté vetracie otvory v podstrešnej časti (špáry sú zatmelené). Ak má panelák len nezakryté vetracie otvory rozmiestnené vertikálne (na každom poschodí), treba to uviesť v poznámke. (Nezateplený s otvormi)	NO
	Panelák nie je zateplený, má voľné špárové priestory medzi panelmi bytu. (do poznámky možno uviesť, v prípade že špáry sú len menšie alebo ojedinelé, alebo naopak väčšie, početné) (Nezateplený so špármi)	NŠ
	Kombinácia predošlých dvoch prípadov.	NOŠ
	Panelák nie je zateplený, neposkytuje však hniezdne možnosti pre dážďovníky (panelák bez špár, vetracích otvorov a puklín, prípadne špáry sú vytmelené) (Nezateplený bez otvorov a špár)	NX
	Panelák alebo rad panelákov sú zateplené, potenciálne hniezdne otvory (vetracie otvory v podstrešnej časti) ostali zachované, ale sú prekryté mriežkou, ktorá zabraňuje hniezdeniu vtákov. (Zateplený s otvormi s mriežkami)	ZOX
	Panelák alebo rad panelákov sú zateplené, bez vetracích otvorov v podstrešnej časti (Zateplený bez otvorov). Patria sem aj prípady keď má zateplený panelák len mriežkou zakryté vetracie otvory rozmiestnené vertikálne (na každom poschodí). Sem patria aj prípady, keď sa panelák práve zatepluje a v izolácii sa v podstrešnej časti neponechávajú vetracie otvory (uviesť v poznámke).	ZX
	Panelák alebo rad panelákov sú zateplené, potenciálne hniezdne otvory (vetracie otvory v podstrešnej časti) ostali zachované, a umožňujú hniezdenie vtákov. Alebo sú použité upravené mriežky umožňujúce prístup vtákov (Zateplený s prístupnými otvormi)	ZO
	Poschodový dom so sedlovou (šikmou) strechou a povalou. Dážďovníky hniezdia v otvoroch v päte strechy na povale, pod strešnou krytinou, v priestore pod trámom a pod.	P
	Kostoly, historické budovy	K
	Hniezdna búdka (uviesť na akom dome / objekte sa nachádza, napr. ZX /B alebo NX/B)	B
	Iný technický objekt (v poznámke popísať o akú stavbu,	I

	konštrukciu ide).	
Hniezdenie	Predpokladané - dážd'ovníky pozorované ako lietajú nad budovami v značnej výške počas hniezdnej doby, (krúženie alebo ojedinelé prelety, stav a typ hniezdneho biotopu v kategórii NX, ZOx alebo ZX)	A0
	Možné - dážd'ovníky pozorované ako lietajú nad budovami počas hniezdnej doby, (krúženie alebo ojedinelé prelety, stav a typ hniezdneho biotopu v kategórii NO, NŠ, ZO alebo NOŠ)	B1
	Pravdepodobné - dážd'ovníky pozorované ako nalietaávajú k stenám budov, do blízkosti vetracích otvorov, štrbín alebo k spodnému okraju strechy počas hniezdnej doby, pravidelné (opakované) pozorovanie menších alebo väčších krídľov v tesnej blízkosti budov (do 50 m), alebo nad budovami, najmä vo večerných a ranných hodinách.	C3
	Dokázané - vtáky vletujú do alebo vyletujú z vetracích (hniezdných) otvorov alebo štrbín, alebo spod strechy (stačí vidieť jedného jedinca) - alebo počuť mláďatá ako sa ozývajú z otvorov – štrbín v budove (mláďatá často „odpovedajú“ dospelým vtákom, keď nalietaávajú ku stenám budovy)	D13
Početnosť	Odhad počtu jedincov pozorovaných v hniezdnej lokalite	vypísať
KŠ – Krajinná štruktúra v okolí hniezdiska (v okruhu max. 50 m)	Solitérne dreviny (väčšie stromy)	KSD
	Zoskupenie stromov (väčšie stromy), lesík, okraj lesa, les	KZS
	Park, parčík	KP
	Trávnatá plocha, sídlisková zeleň (kríky, menšie stromy)	KTP
	Vodná plocha	KVP
	Väčšie vybetónované, vydláždené alebo vyasfaltované plochy (mimo ciest a chodníkov)	KAB
Výskyt netopierov	Pozorovaný výlet netopierov z úkrytov v budove	VY
	Pozorované prisadanie a vliezanie netopierov do budovy	VL
	Počuté hlasy netopierov z úkrytov v budove	HL
	Nález netopiera v interiéri (byt, chodba) budovy	ZA
Guáno netopierov	Guáno na zemi (trus netopierov) pod 10 a viac oknami	G10
	Guáno na zemi (trus netopierov) pod 5 a viac oknami	G5
	Guáno na zemi (trus netopierov) pod 1 a viac oknami	G1
	Guáno nenájdené	G0
Poznámky	Uveďte iné dôležité skutočnosti, napr. zistené zatepl'ovanie v budúcnosti, vzťah ľudí k vtákom a netopierom, počuté hlasy netopierov a iné. (Použite aj viac riadkov ak je to potrebné)	vypísať

Tieto údaje nám pomôžu vyhodnotiť preferenciu a viazanosť dážd'ovníkov k územiám s určitými vlastnosťami a následne budeme vedieť zvoliť najvhodnejšie miesta na vykladanie hniezdných búdok pre dážd'ovníky.

Mapové podklady poskytneme na požiadanie elektronicky alebo vytlačené zašleme poštou.

Vyplnené pozorovacie formuláre zašlite elektronicky na gugh@vtaky.sk alebo poštou na adresu:

Ján Gúgh,
Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko
Mlynské nivy 41, 821 09 Bratislava 2

Údaje o hniezdení zadávajte do online databázového systému Aves symfony, ktorý nájdete na stránke www.vtaky.sk, prípadne na linku http://www.vtaky.sk/web_symfony_aves/web/index.php

ĎAKUJEME ZA SPOLUPRÁCU PRI OCHRANE DÁŽĎOVNÍKOV!